

Klimaforbedrende tiltak.

Ved utendørsplanting bør en velge lokalitet med mye sol og varme. Dessuten bør det ikke være for kraftig vind eller stor fare for nattefrost i begynnelsen og slutten av vekstsesongen.

Når en først har valgt ut en gunstig plass for en liten vingård på friland (åpen mark) eller noen drueplanter ved vegg, har en også mulighet til å forbedre mikroklimaet i en viss grad.

Nær kysten kan vinden være så kraftig at planting av lehegn kan ha en fin effekt. Lehegnet kan være busker/hekk, som skjermer mot den framherskende vinden.

Et plankegjerd eller skigard på 2 meters høyde vil også gi en fin le-effekt. Det må være litt mellomrom mellom bordene for å bryte vinden best mulig. Det er viktig at en ikke lager for mye skygge som følge av le-bygging. Har en flere rekker med drueplanter på åpen mark, vil rekkene danne le for hverandre.

Her registrerer den danske vinavler Jens Madsen at varmt vær under blomstringen, har gitt anlegg til store klaser. Det er derfor gode utsikter til stor avling.

Som bildet viser har han åpen jord i vinmarken. Opptak og avgivelse av varme blir her større enn hvis en har gressdekke mellom radene. I områder som er utsatt for nattefrost, er det spesielt fordelaktig å ha åpen jord. Om natten avgir jorda varme, slik at feltet blir litt mindre utsatt for frostskafer.

Dekking av jorda med vevet plast (mypex) vil heve jordtemperaturen i tillegg til at den holder ugraset borte. Plasten er forholdsvis dyr i anskaffelse, men er svært holdbar, slik at den kan brukes i mange år. En kan dekke til rundt hver plante med 1m x 1m, dekke til langs raden med i alt 1m bred stripe, eller la hele feltet være dekket med plasten. Vann trenger gjennom plasten, som reduserer fordampingen litt. Plasten må forankres godt ved hjelp av jord, store steiner eller ståltråd. Ca 40-50 cm 2 mm ståltråd kan bøyes som en smal u og bankes litt på skrå ned i bakken.

Her er hele feltet dekket med mypex. Solid forankring av plasten med en gang er viktig. Får kraftig vind løftet litt på plastduken, er det stor fare for en galopperende effekt, slik at mye arbeid må gjøres om igjen.

Det koster litt penger og arbeid med å dekke hele feltet, men det kan oppveies av at duken er svært holdbar og at den sparer en for mye arbeid.

Har en motorisert redskap som kan ta seg av mye av jord/ugrasarbeidet, er det ikke aktuelt med plast over hele feltet.

Jens Madsen har i en del av vingården plassert mange større steiner mellom radene. Steinlaget her er flere dm tykt, slik at varmeeffekten blir større, ikke minst om natten.

Til venstre for huset ser vi litt av leplantingen, som skjermer for den mest framherskende vinden som kommer fra sørvest. Leplanting kan være fordelaktig noen steder i Norge, ikke minst nær kysten.

Her har en liten drueplante fått svært gunstige forhold. Voksestedet er svært gustig, ved en sørvendt bergvegg. Flere store steiner rundt planten samt halveis dekking med en liten veksthusglassplate vi ser til venstre, har ført til en veldig rask oppstart for planten tidlig på våren.

På grunn av tidlig utspring, er det ekstra viktig med beskyttelse mot sen vårfrost. Det blir også ivaretatt på en utmerket måte her. Ekstra tiltak som vist her, har særlig stor virkning om våren, siden temperaturen da er lav.

Her ser vi hvordan enkle forbedringer av mikroklimaet som steiner og et gjerde i bakgrunnen, har framskyndet modningen. Her i Molde har det i vekstsesongen i år vært kjøligere enn normalt. Likevel har vi her modne druer av sorten Hasansky Sladki allerede 15. august. Rødvinsdruene har en god smak som spisedrue, noe som gjør sorten enda mer interessant.

Hvis en har planter i Guyotsystem, er det veldig enkelt å montere et slikt plasttelt som vi ser på bildet her. Et gjennomsiktig plastflak på hver side kan lett settes sammen ved hjelp av klesklyper med jevne mellomrom på en av ståltrådene. Det er fordelaktig å plassere plasten så lavt at den når ned til bakken, slik at beskyttelsen mot sen nattefrost blir best mulig.

Dekking av enkeltplanter eller planter i rekke med plast eller fiberduk har en veldig fin varmeeffekt. Her har Svein Hansen planter dyrket i Dobbelt Guyot system. En kan bruke plast med bredde ca en meter på hver side av raden og feste de med klyper oppe til ståltrådene i ca 110 cm høyde og nederst med ca 0,5 m mellomrom. Ved å bruke denne plastmetoden hele sesongen eller vår-høst, kan en få mye bedre og sikrere modning av druene. En har da samtidig sikret seg mot fugler, som viser stor interesse for modne druer.

Oppsetting av to meter høye plankegjerd i retning øst-vest eller nordvest-sørøst som skråner oppover ca 30 grader mot nord eller nordøst vil gi en markert forbedring i mikroklimaet. Bordene skal her ikke ha mellomrom. Solstrålene vil komme mer vinkelrett på flaten, og de vil dessuten gi litt varme fra baksiden i de lyse sommermånedene. I tillegg blir det fint le for kald vind fra nord om vinteren.

Dyrker en i plasthus er det mulig å prøve seg med mer varmekrevende sorter. Plantene er imidlertid mer utsatt for soppsykdomer. Prisen for plasthus er bare ca en tiendepart av hva et tilsvarende veksthus koster. God ventilasjon og regelmessige sprøyting med kaldt vann eller grønnsåpevann (1-2 ml per liter) er effektive midler mot sykdommer. Hans Rosenfeld har her friske og sunne vindrueplanter formet som loddrette ranker.